

DOI 10.36074/logos-18.08.2023.74

ДІАГНОСТИЧНА ЦІННІСТЬ ЛАБОРАТОРНИХ МАРКЕРІВ АТЕРОСКЛЕРОЗУ ЯК СИНТРОПІЧНОГО УРАЖЕННЯ ОРГАНІВ СИСТЕМИ КРОВООБІГУ У ХВОРИХ НА СИСТЕМНИЙ ЧЕРВОНИЙ ВОВЧАК

ORCID ID: 0000-0002-2700-4007

Кобак Любов Орестівна
асистентка кафедри внутрішньої медицини № 1
ЛНМУ імені Данила Галицького

ORCID ID: 0000-0001-6862-6809

Абрагамович Орест Остапович
д-р. мед. наук, професор кафедри внутрішньої медицини № 1
ЛНМУ імені Данила Галицького

ORCID ID: 0000-0002-3270-1560

Абрагамович Уляна Орестівна
д-р. мед. наук, доцентка кафедри внутрішньої медицини № 2
*ЛНМУ імені Данила Галицького**УКРАЇНА*

Вступ. Системний червоний вовчак (СЧВ) – хронічна автоімунна недуга, за якої уражаються майже всі внутрішні органи, серед яких ураження органів системи кровообігу (ОСК), зокрема, через раннє (прискорене) виникнення атеросклерозу не лише є одними з найпоширеніших, але й посідають перші позиції у структурі причин смертності [[1], 2]. Тактика курації хворих на СЧВ без і в поєднанні з ураженням ОСК кардинально відрізняється, а тому вдосконалення методів діагностики допоможе підвищити її ефективність для цих хворих.

Мета дослідження. З'ясувати діагностичну цінність лабораторних маркерів атеросклерозу як синтропічного ураження ОСК у хворих на СЧВ.

Матеріали й методи. У дослідження включено 125 хворих на СЧВ із наявністю уражень ОСК, серед яких переважна більшість жінок молодого віку. Хворих стратифікували за наявністю синтропії. Синтропічними ураженнями вважали ті, частота яких достовірно наростала з підвищенням ступеня активності СЧВ [[3] **Ошибка! Источник ссылки не найден.**] – атеросклероз один із них (13 хворих). Під час дослідження поетапно визначали діагностичну цінність достовірних лабораторних маркерів і їхніх констеляцій за чутливістю, специфічністю й точністю та обирали один з них із достовірно найбільшою діагностичною цінністю. Статистично достовірною вважали різницю, якщо $p < 0,050$. Для визначення тісноти зв'язку між маркером і атеросклерозом використовували коефіцієнт асоціації (КА). Зв'язок вважали підтвердженим, якщо $КА \geq 0,50$.

Результати дослідження. У хворих на СЧВ із атеросклерозом чутливість \uparrow ЛПНЩ (прямий зв'язок, $p = 0,037$) як маркера становить 100,00%, специфічність – 31,25%, точність – 62,07%; чутливість наявності LE-клітин (прямий зв'язок, $p = 0,049$) становить 54,55%, специфічність – 84,62%, точність – 70,83%; чутливість наявності \downarrow С4 (прямий зв'язок, $p = 0,044$) як маркера становить 80,00%, специфічність – 85,71%, точність – 83,33%. Найкращу діагностичну цінність за точністю для виявлення атеросклерозу у хворих на СЧВ має \downarrow С4 ($p = 0,010$).

Визначено констеляцію маркерів (КА = 0,94) у хворих на СЧВ із атеросклерозом (↓ гемоглобіну + ↑ ЛПНЩ + ↑ ANA + ↓ С4 (чутливість – 76,92%, специфічність – 93,75%, точність – 86,21%, $p < 0,001$)), яка має тісніший зв'язок із атеросклерозом, ніж окремий лабораторний маркер (КА = 0,92).

Висновки. Визначено діагностичну цінність окремих лабораторних маркерів і їхніх констеляцій за чутливістю, специфічністю й точністю у хворих на СЧВ із синтропічним ураженням ОСК, констатовано, що найбільшу діагностичну цінність для діагностики атеросклерозу у хворих на СЧВ має констеляція із ↓ гемоглобіну + ↑ ЛПНЩ + ↑ ANA + ↓ С4.

Список використаних джерел:

- [1] Bengtsson AA, Ronnblom L. Systemic lupus erythematosus: still a challenge for physicians. *J Intern Med.* 2017;281(1):52-64.
- [2] Bogmat LF, Shevchenko NS, Bessonova IM, Nikonova VV. Specific features of the blood lipid spectrum in children with systemic lupus erythematosus. *Ukrainian Journal of Rheumatology.* 2020;4(82):62-67.
- [3] Kobak L, Abrahamovych O, Abrahamovych U, Guta S, Tsyhanyk L. The nature and frequency of comorbid heart lesions in patients with systemic lupus erythematosus diagnosed by echocardiography, detection and characteristics of their syntropic variants. *Lviv Clinical Bulletin.* 2023;2(42):36-43.